

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen  
2026-03-25  
Besvaras senast  
2026-04-01 kl. 12.00

Till utrikesminister Maria Malmer Stenergard (M)

**2025/26:648 Deltagande vid firande av islamiska revolutionen i Iran**

Den 11 februari i år firade den iranska regimen 47-årsdagen av den islamiska revolutionen, samma revolution som sedan dess har byggt ett förtryck som kostat tiotusentals människoliv och som just nu, under de pågående protesterna, fortsätter att skörda oskyldiga liv bland frihetstörstande iranier. Det är mot denna bakgrund särskilt anmärkningsvärt att tjänstemän från Utrikesdepartementet valde att delta i regimen officiella festligheter. Detta skedde samtidigt som regimen med våld och avrättningar fortsatte att kväsa varje försök till frihet och demokrati.

Socialdemokraternas utrikespolitiska talesperson Morgan Johansson var mycket snabb att fördöma liknande deltaganden och beskrev det som ”djupt olämpligt” och ”djupt anmärkningsvärt”. Det är en bedömning som i sak är riktig. Däremot ter det sig märkligt att samma parti tycks lida av en kollektiv glömska när det gäller dess egna företrädare. Som undertecknad tidigare har påpekat deltog nämligen Socialdemokraternas dåvarande utrikesminister Ann Linde vid ett motsvarande firande av samma revolution.

Linde var inte ensam. Flera framträdande socialdemokratiska profiler – däribland Stefan Löfven, Margot Wallström och Jan Eliasson – har under årens lopp genomfört upprepade besök i Teheran, umgåtts med regimen företrädare och till och med bjudit in dem till Sverige. Den skytteltrafik till mördarregimen som Socialdemokraterna bedrivit under lång tid står därmed i skarp kontrast till den indignation som nu plötsligt väcks när UD-tjänstemän gör samma sak.

Oavsett Socialdemokraternas uppenbara dubbelmoral kvarstår det faktum att det är ytterst olämpligt att svenska statstjänstemän deltar i ett evenemang som är avsett att hylla en regim som systematiskt kränker mänskliga rättigheter, avrättar oppositionella och förtrycker sin egen befolkning. Ett sådant deltagande riskerar att sända fel signaler både till det iranska folket och till omvärlden. Det underminerar Sveriges trovärdighet som försvarare av demokrati och mänskliga rättigheter.

När Utrikesdepartementet ombads motivera närvaron svarade man att deltagandet gav ”möjlighet att framföra våra fördömanden av regimen agerande i spåren av de senaste protesterna”. Man tillade även att Sverige upprätthåller diplomatiska förbindelser med länder vars styrelseskick inte överensstämmer med våra värderingar, däribland Iran, för att kunna tillvarata

svenska intressen och hantera konsulära ärenden. Dessa förklaringar är inte bara otillräckliga – de är direkt otillfredsställande. Det finns gott om andra, mer lämpliga forum och tidpunkter för att framföra kritik mot regimen: vid bilaterala möten, i FN, genom offentliga uttalanden eller i samband med konkreta förhandlingar om svenskar som sitter fängslade i Iran. Att välja just revolutionsfirandet, en högtid där regimen firar sitt eget maktövertagande och sin egen förtryckarapparat, som plattform för kritik är att ge legitimitet åt en diktatur under dess mest symbolladdade högtid. Det är inte diplomati utan ett deltagande vid ett evenemang som sänder helt fel signaler.

Jag har tidigare, både i skriftliga frågor och i debatt, lyft Ann Lindes deltagande i motsvarande firanden och krävt en förklaring till att Socialdemokraterna då fann det lämpligt att delta med utrikesministern. Svaret har alltid uteblivit eller varit undvikande. Nu står vi återigen inför samma problem, fast lyckligtvis enbart på tjänstemannanivå denna gång. Det går inte att bortse från att UD:s agerande bidrar till att sudda ut gränserna mellan kritisk dialog och symbolisk acceptans.

Utrikesminister Maria Malmer Stenergard önskas mot bakgrund av detta svara på följande fråga:

Vad var anledningen till att UD-tjänstemän deltog vid Islamiska republikens evenemang, och var tjänstemännen som deltog politiska eller opolitiska?

.....

Markus Wiechel (SD)

Överlämnas enligt uppdrag

Linda Utterberg